

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE (PEC)

CURSOS 2020/2024

Aquest **Projecte Educatiu de Centre (PEC)**, a més de ser un document legal de referència, aspira a ser molt més. Per aquesta raó, per davant de l'índex i de qualsevol altre element, manifestem les línies identificatives de l'IES Jaume I:

1. Volem ser un centre **INNOVADOR** que treballa amb metodologies vives i actives.
2. Respectem i eduquem per a fer respectar la **DIVERSITAT** de tot tipus (sexual, de gènere, familiar, ètnica, religiosa, cultural, funcional, etc.). Som un centre **INCLUSIU** i que prioritza l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats.
3. Respectem i eduquem per a fer respectar la **IGUALTAT** de tot tipus. Utilitzem els criteris del DUA (Disseny Universal de l'Aprenentatge).
4. Garantim una convivència harmònica i pacífica amb programes com el TEI (Tutoria entre iguals) i actuacions de la Comissió d'Igualtat i Convivència (CIC).
5. Practiquem la **DOCÈNCIA COMPARTIDA**, amb dos docents a l'aula sempre que és possible.
6. Volem un tractament individualitzat de l'alumnat i per això en els nivells de base (1r i 2n ESO) tenim **DOS PERSONES TUTORES** per grup.
7. Intentem dotar les aules i a l'alumnat de suficients recursos TIC.
8. Millorem el procés de capacitació de l'alumnat i el professorat en totes les competències, fomentant una avaluació específica, per exemple en l'ABP (Aprenentatge basat en projectes).
9. Volem fer alumnat competent en tots els àmbits de la seua vida.
10. Analitzem i avaluem la pràctica docent i tots els nostres plans i projectes constantment. Realitzem una autèntica **INVESTIGACIÓ EDUCATIVA**.
11. Busquem una educació de **QUALITAT** i l'**EXCEL·LÈNCIA EDUCATIVA**, entenent aquesta no sols com a resultat del rendiment acadèmic, sinó també de l'adquisició de competències i ferramentes per ser persones compromeses a nivell social, respectuoses, participatives i crítiques.
12. Apostem per la **INTERNACIONALITZACIÓ** del centre: participem en projectes Erasmus i organitzem intercanvis d'alumnat i professorat amb centres europeus.
13. Volem ser un **CENTRE SOSTENIBLE** perquè estem compromesos en la conscienciació i actuació responsable de l'alumnat davant del canvi climàtic des dels projectes i des de la Comissió de Sostenibilitat, que treballa per constituir el consell ambiental del centre.

En definitiva, volem practicar una educació del segle XXI per a l'alumnat del segle XXI. És el nostre compromís. És el compromís d'aquest PEC.

ÍNDIX DE CONTINGUTS

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
1. Consideracions generals	5
1.1. Definició i funcions	5
1.2 Marc legal del PEC	6
1.3. Característiques de l'entorn social i cultural	7
1.4. Anàlisi del centre	8
1.4.1 Espai i dependències	8
1.4.2 Recursos addicionals: som un Centre Preferent d'Escolarització d'Alumnat amb barreres de comunicació i llenguatge	10
1.4.3 Ensenyaments impartits	10
1.4.4 Alumnat per grups i nacionalitats	11
1.4.5 Professorat i departaments didàctics	14
1.4.6 Personal no docent	15

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
2. Continguts del PEC	15
2.1. Els objectius i prioritats d'actuació del centre	15
2.2. Línies i criteris bàsics per orientar les mesures a mitjà i llarg termini	15
2.3. Concreció dels currículums per als diferents ensenyaments del centre	16
2.4. El projecte lingüístic de centre (PLC)	17
2.5. Els diferents plans i programes establerts per l'Administració educativa	18

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
3. Notes identitàries del centre	19
3.1 Definició del centre i ideari	19

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
4. Estructura organitzativa del centre	20
4.1. Marc legal que regula l'organització del centre	20
4.2. Òrgans de govern	21
4.3. Autonomia i llibertat de funcionament	22

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
5. Línies i criteris bàsics d'actuació	22
5.1. L'organització i el funcionament del centre.	22
5.2. La participació dels diversos estaments de la comunitat educativa i les formes de col·laboració entre aquests.	24
5.3. La cooperació entre les famílies o representants legals de l'alumnat i el centre.	24
5.4. La coordinació amb els serveis del municipi i les institucions públiques i privades, així com la utilització de les instal·lacions del centre per a realitzar activitats educatives, culturals, esportives o altres de caràcter social.	25
5.5. La coordinació i la transició entre nivells i etapes.	26

5.6. L'atenció a la diversitat de l'alumnat.	26
5.7. L'acció tutorial	27
5.8. La promoció de l'equitat i la inclusió educativa de l'alumnat.	27
5.9. La promoció de la igualtat i la convivència.	29
5.10. La promoció i bon ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions.	30
5.11. La innovació educativa a través de noves metodologies integradores, cooperatives i col·laboratives que motiven l'aprenentatge i milloren el resultat acadèmic de l'alumnat.	30
5.12. L'orientació educativa, acadèmica i professional	31

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
6. Projecte curricular	33

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
7. Indicadors d'èxit: avaluació del PEC	34

APARTAT TEMÀTIC	PÀG.
8. Altres plans i projectes desenvolupats pel centre	35
8.1 Actuacions de personal extern	35
8.2 Actuacions, programes, projectes i comissions internes	35
8.2.1. Programa TEI (Tutoria entre iguals)	35
8.2.2. Projectes Erasmus i intercanvis	36
8.2.3. Comissió d'Igualtat i Convivència	36
8.2.4 Comissió de sostenibilitat	36
8.2.5 Projectes (ABP o Aprenentatge basat en projectes)	37
8.2.6 Projecte d'actuació per la millora (PAM)	37
8.3. Actuacions de les famílies	37

1 Consideracions generals

1.1. Definició i funcions

El Projecte Educatiu de Centre (d'ara endavant PEC) és el document de referència que guia el funcionament d'un IES a tots els nivells: gestió quotidiana de professorat, alumnat i personal no docent, el procés ensenyament/aprenentatge i les relacions externes. El PEC marca les línies a seguir, fixa els objectius i treballa amb perspectiva de futur amb un objectiu clar, buscar l'excel·lència educativa i de la gestió, a més de donar resposta a la diversitat de les necessitats personals i educatives de l'alumnat derivades d'una societat plural i molt complexa en aquest segle XXI.

En el PEC, la comunitat educativa del centre ha d'expressar les seues necessitats i plantejar les seues prioritats amb la finalitat de donar la millor resposta educativa al seu alumnat.

En relació directa al tarannà de l'IES Jaume I i les orientacions de l'Administració educativa, el PEC donarà respostes concretes a la necessària retroalimentació del centre amb la societat i el seu entorn. El PEC contempla com una prioritat garantir la qualitat de les experiències d'aprenentatge i que això es tradueixca en beneficis per a tot l'alumnat.

Una altra funció del PEC serà donar resposta a l'equilibri complex entre l'excel·lència i l'equitat amb un objectiu afegit: que tot l'alumnat desenvolupe plenament i de manera integral la seua personalitat i tot el potencial de les seues capacitats.

El PEC, per tant, incorporarà els criteris per a la personalització de l'ensenyament i promourà metodologies, fonamentalment actives, que posen en valor els aprenentatges significatius, la col·laboració i la cooperació, així com totes aquelles activitats, actuacions i mètodes que facen servir els recursos de l'entorn. Un altre pilar d'aquest projecte són la innovació, avaluació i investigació educatives per a poder desenvolupar els continguts curriculars i valorar constantment els resultats del procés ensenyament/aprenentatge.

Per altra banda, el PEC mostra el compromís de tota la comunitat escolar per a oferir la millor resposta en clau educativa a la diversitat social, econòmica i cultural de l'entorn social i cultural del centre. Els principis coeducatius guiaran les actuacions del projecte educatiu amb la finalitat d'evitar la discriminació sexista, promocionar el desenvolupament personal integral de tots els membres de la comunitat i garantir el respecte a la identitat de gènere sentida. També caldrà incorporar accions encaminades a la no-discriminació i superar així els estereotips i comportaments sexistes i discriminatoris. En compliment de l'article 24 de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, s'inclourà la promoció de la igualtat en la diversitat i la no-discriminació de les persones LGTBI i es fomentaran activitats de sensibilització.

La redacció del PEC (i les seues modificacions), d'acord amb el que es disposa a l'article 70 del Decret 252/2019, és responsabilitat de l'Equip Directiu amb les directrius establides pel Consell Escolar i amb les propostes realitzades pel claustre de professorat, les associacions de les famílies de l'alumnat, les associacions de l'alumnat i el consell de delegats. El PEC serà aprovat segons el que estableix la normativa vigent, tenint en compte l'informe previ del Consell Escolar. L'avaluació s'haurà de realitzar anualment a la finalització de cada curs i serà competència del Consell Escolar del centre.

D'acord amb les teoritzacions actuals, el PEC tendeix a presentar-se com un projecte que reuneix les següents característiques:

a) *Global*, en la mesura en què proporciona unitat de criteris d'acció, coherència i coordinació entre tots els estaments de la comunitat educativa.

b) *Integral*, de manera que aglutina tots els elements materials i humans que intervenen en el procés de formació.

c) *Prospectiu*, ja que està orientat al futur basant-se en els mitjans i en les possibilitats del present.

d) *Vinculant* perquè implica a tots els membres de la comunitat educativa.

e) *Configurador*, donat que proposa una imatge de centre i defineix un model d'actuacions, així com una personalitat diferenciada en relació amb l'exterior.

f) *Funcional*, en tant que proporciona criteris realistes per a portar a terme els objectius proposats i per a dinamitzar i optimitzar el procés de formació.

g) *Crític*, ja que presta atenció a la dissensió, a l'avaluació contínua de les pròpies actuacions i a la reflexió sobre la seua adequació respecte als objectius determinats.

h) *Obert*, en conjugar des de la seua elaboració les aportacions de tota la comunitat educativa i en plantejar els seus mateixos enunciats com a punts de referència sobre els quals és possible el diàleg i no com a axiomes inamovibles.

1.2. Marc legal del PEC

L'elaboració i el contingut s'han d'ajustar al que disposa l'article 121 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, en la nova redacció donada per la Llei orgànica 8/2013, i els articles 70 i 71 del Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional, i també els seran aplicables la resta de disposicions vigents que estableixen la inclusió de determinats aspectes com a part del PEC.

Les lleis, els decrets, les disposicions i els reglaments als quals s'ajusta el nostre PEC són les següents:

- La Constitució espanyola de 1978
- La LLEI ORGÀNICA 5/1982, de primer de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- La LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, que constitueix la legislació bàsica del sistema educatiu.
- La LLEI ORGÀNICA 8/2013, de 9 de novembre, per a la millora de la qualitat educativa.
- Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional.
- Decret 127/2012, de 3 d'agost, que regula el plurilingüisme en l'ensenyament no universitari.
- Decret 30/2014 que regula la relació entre les famílies i els centres educatius.
- Ordre 44/2011, de 7 de juny (DOCV 16.06.2011), que regula els plans

de foment de la lectura.

- Ordre 46/2011, de 8 de juny (DOCV 23.06.2011), que regula la transició de Primària a Secundària.
- LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.

Les lleis, els decrets, les disposicions i els reglaments als quals s'ajusta el nostre PEC referits a la inclusió i equitat són els següents:

- DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- LLEI 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.
- LLEI 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.

1.3. Característiques de l'entorn social i cultural

L'IES Jaume I és un centre d'Educació Secundària, Batxillerat i Formació Professional que està en funcionament des del curs 1968-1969 i, per tant, ja té més de 50 anys de trajectòria. El centre va començar a funcionar com extensió delegada (segons la denominació de l'època) de l'institut Francesc Tàrraga de Vila-Real. El juny de 1974 va passar a ser considerat com "*Institut Nacional de Batxillerat mixt*" (sic), adoptant la denominació actual "*Jaume I*" en desembre de 1977.

L'IES és un centre oficial i públic d'ensenyament Secundari que depèn de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana des de juliol de 1983. A títol informatiu, amb "*caràcter experimental*" (sic) es va introduir l'ensenyament del Valencià el curs escolar 1980/81.

El centre està ubicat a la capital de la Plana Baixa, Borriana. Una de les seues peculiaritats és que té dos seus, ja que els cicles formatius de la família de fusta (quan s'han activat) i artista faller tenen l'aulari-tallers al camí Ecce Homo, a les instal·lacions municipals de l'antic Escorxador. La resta d'activitats (ESO, Batxillerat, Cicles Formatius, administració, direcció, etc.) es concentren al camí Llombai, 21, on trobem les aules prefabricades que configuren el centre provisional des del curs 2020-2021.

El centre té adscrits CEIP de la localitat de Borriana i també de Les Alqueries. Aquesta duplictat de municipis, a la que cal afegir l'alumnat procedent del Grau i el port de Borriana, fa que bona part de l'alumnat (29%) siga transportat (utilitza el transport escolar). Els centres adscrits són:

- CEIP Roca i Alcalde, centre públic de Borriana que és un CAES o Centre d'Acció Educativa Especial, amb dos línies per nivell;
- CEIP Penyagolosa, centre públic de Borriana amb dos línies per nivell;
- CEIP Josep Iturbi (parcialment adscrit per acord del seu Consell Escolar);
- CEIP Pintor Sorolla, centre públic del poble del costat, Les Alqueries, amb dos línies per nivell.

Donada la diversa procedència de l'alumnat del centre (Borriana, Port de Borriana i Les Alqueries), l'horari lectiu setmanal és intensiu –de 8:15 hores a 15:15 hores uns dies (dilluns, dimecres i dijous) i de 8:15 hores a 14:15 hores la resta (dimarts i divendres)–, sol·licitant-se anualment la corresponent aprovació de la Direcció Territorial de Castelló de la Conselleria d'Educació.

Com a resultat de la realitat territorial del centre, la diversitat sociocultural del seu entorn és màxima, trobant alumnat procedent de famílies de classe mitja (majoritàriament), però també grups importants de famílies de classes desfavorides i de classe mitja-alta.

Els percentatges de població immigrant també són relativament elevats en alguns dels barris de procedència de l'alumnat (entre un 15 i un 20% de la població total, amb majoria de marroquins i romanesos), però és una immigració ja plenament integrada socialment i econòmica (en la gran part de casos). Darrerament, no obstant això, s'observa la incorporació d'alumnat nouvingut pakistaní i sudamericà. Per altra banda, també trobem una zona amb certa importància de la comunitat d'ètnia gitana.

Cal tenir en compte que Borriana, amb més de 35.000 habitants (dades de l'INE, gener de 2021), només té dos centres públics d'ensenyament Secundari perquè l'oferta de centres concertats/privats és important. A eixa població cal afegir els més de 4.400 habitants de Les Alqueries (INE, gener de 2021).

El centre està ubicat actualment al camí Llombai, 21. Es tracta del sector SW de la ciutat. L'accessibilitat, per tant, és bona ja que estem junt a la ronda urbana que circumval·la la població (avingudes del Transport i Jaume I).

1.4. Anàlisi del centre

El primer aspecte a destacar és que la ubicació del centre és actualment provisional (curs 2020-2021), ja que l'edifici original de l'IES Jaume I (plaça Sanchis Guarnier s/n) s'ha integrat en el pla EDIFICANT i serà enderrocats per a construir unes noves instal·lacions on s'integrarà tota l'oferta formativa (inclosos el cicle d'Artista Faller) en diferents blocs. Les aules prefabricades actuals, que probablement estaran en ús durant dos o tres cursos més, s'han adaptat per a l'ensenyament durant els mesos de desembre de 2020 i gener de 2021 després del corresponent trasllat.

1.4.1 Espai i dependències

El dilluns 11 de gener es va fer la inauguració de les aules prefabricades. Després de les vacances de Nadal i amb autorització de la conselleria d'Educació, el curs es reanudava uns dies més tard del previst al calendari acadèmic (dijous 7 de gener) amb l'objectiu de tenir totes les instal·lacions preparades.

La superfície total del recinte educatiu és de 0,01 Km² o 10.000 metres quadrats (teniem 15.600 m² a l'antic IES), dels quals 4.177,70 m² corresponen a l'extensió ocupada per les aules prefabricades i la resta de dependències (despatxos, sales de reunió, sala de professorat, etc). En comparació, a l'antic IES teniem 5.641,79 m². La distribució és la següent: 2.787,07 m² (planta baixa) i 1.390,63 m² (primera planta). El centre no té gimnàs ni cap espai cobert per a fer Educació Física; a més, els vestidors d'Educació Física no tenen punt

d'aigua ni dutxes ni banys; tampoc tenim sala d'actes, un espai que al vell institut s'utilitzava per a fer grans esdeveniments i també com a aula.

En la planta baixa es troben les següents dependències:

- **Zona Est:** aulari, departament d'Educació Física, vestidors d'Educació Física, lavabos de l'alumnat i taller de Tecnologia.
- **Zona Oest:** despatxos de Direcció i prefectura d'estudis d'ESO i Batxillerat, prefectura d'estudis dels Cicles Formatius de Formació Professional, Secretaria, sala de professorat, departament d'Orientació, aulari, aula Multiusos, lavabos de professorat, serveis de Neteja, Magatzem, aules d'Informàtica (I i III), zones d'instal·lacions elèctriques, oficines administratives, Consergeria, sala de visites i Aula COVID-19, sala de reunions, aula CIL, aula Nouvinguts i aula Desdoble.
- **Zona Oest-exterior:** pati i pistes poliesportives descobertes i hort.

En la primera planta es troben les següents dependències:

- **Zona Est:** aulari, departament de Francés, departament de Tecnologia, departament d'Informàtica, aula d'informàtica (II), lavabos d'alumnat, aulari de CCFF.

Per altra banda, com a resultat de les adaptacions a la situació de pandèmia pel coronavirus, s'han fet reestructuracions dràstiques d'espais amb la conversió (desaparició temporal) de laboratoris, aula de música, biblioteca, cafeteria i alguna dependència més amb la finalitat de multiplicar les aules i guanyar superfície per a l'alumnat respectant les mesures de seguretat (distància interpersonal).

En definitiva, les nostres dotacions actuals són:

Espai	Número	Disposició/Observacions
Aules totals	43	17 a la planta baixa E, 21 planta primera i 5 planta baixa W
Aules d'informàtica	3	2 a la planta baixa W, 1 a la planta primera
Aula/Dept. d'Educació Plàstica i Visual/Dibuix	1	Utilitzable per la resta d'usuaris en les hores lliures (16 taules/cadires)
Aula/Dept. de Francés	1	
Aula/Dept. Llatí i Grec	1	
Taller de Tecnologia	1	
Dept. de Tecnologia	1	
Dept. d'Informàtica	1	
Aula d'usos múltiples	1	Capacitat: 40 persones (34 taules/cadires)
Sala de visites/Aula COVID-19	1	
Consergeria/Reprografia	1	
Magatzem de consergeria	1	
Sala de professorat	1	
Lavabos d'alumnat	5	Dos per planta (2 de xics, dos de xiques) + 1 de xiques addicional a la planta baixa)
Lavabos professorat	1	Només a la planta baixa (són inclusius)
Vestuaris d'Educació Física	2	No disposen de dutxes ni aigua ni bany de cap tipus
Magatzem d'Ed. Física	1	
Dept. d'Educació Física	1	

Casetes d'Educació Física	2	Per a material d'ús freqüent. Ubicades al pati.
Aula CIL	1	
Aula de Desdoble	1	
Aula de Nouvinguts	1	
Departament d'Orientació	1	
Despatx de Direcció	1	Direcció, vicedirecció, cap d'estudis i coordinació ESO i Batxillerat
Despatx d'Administració	1	
Despatx de Secretaria	1	Secretaria ESO i Batxillerat, secretaria Cicles Formatius i coordinació Cicles Formatius
Sala de reunions/visites	1	
Magatzem de projectes	1	
Magatzem de neteja	1	
Magatzem d'Educació Física	1	

La pràctica totalitat d'aules disposa de projector, pantalla de projecció, ordinador i sistema de so. Només falten aquestes dotacions en aules més petites i que estan pendents de ser completades (curs 2020-2021).

1.4.2 Recursos addicionals: som un Centre Preferent d'Escolarització d'Alumnat amb barreres de comunicació i llenguatge

Des de juny de 2013 el centre està dotat d'una Unitat Específica CIL (Comunicació i Llenguatge) i una ampliació del personal docent encarregat d'atendre aquest tipus de Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE), raó per la qual l'IES Jaume I està considerat oficialment com un "Centre Preferent d'Escolarització d'Alumnat amb barreres de Comunicació i Llenguatge", el que suposa un afiançament dels trets identificatius del centre quant a treball de la diversitat, la inclusió i la igualtat.

El centre té recursos humans i educatius per atendre a l'alumnat amb NESE i també programes específics d'atenció a la diversitat. Cal destacar, entre personal i programes, els següents:

- dos mestres de pedagogia terapèutica (PT).
- Aula d'Excel·lència.
- PMAR (3r d'ESO).
- PR4 (4r d'ESO).
- Aula CiL (Comunicació i Llenguatge) amb la següent dotació:
- 1 mestra d'Audició i Llenguatge (AL).
- 1 Educadora.
- 1 mestra de Pedagogia Terapèutica (PT).

Cal destacar la funció que realitza el personal especialitzat de suport a la inclusió, prioritzant l'organització de la resposta educativa de l'alumnat en el grup ordinari, des d'una vessant de col·laboració i assessorament a l'equip educatiu, per tal de garantir l'accés, l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat en un context inclusiu.

1.4.3 Ensenyaments impartits

L'IES Jaume I pot considerar-se un centre dual, ja que a l'ESO i el Batxillerat afegeix un bon nombre de cicles formatius de Formació Professional

que estan totalment consolidats en la seua oferta i, a més, disposa d'un títol gairebé únic a tota Espanya, el cicle formatiu de grau superior d'Artista Faller. Alguns anys, a més, també s'ha ofertat un cicle de fusteria. L'oferta actual és la següent:

A. En l'educació obligatòria:

- ESO o Educació Secundària Obligatòria (1r a 4t): alumnat de 12 a 16 anys.
- Programa formatiu de Qualificació Bàsica «Operacions auxiliars de muntatge i manteniment de Sistemes Microinformàtics». Modalitat ordinària. A partir dels 16 anys. Duració d'un curs acadèmic.
- Formació Professional Bàsica (FPB) de Comerç. «Serveis comercials» (1r i 2n curs). A partir dels 15 anys. Duració de dos cursos acadèmics.

B. Ensenyaments post-obligatoris

B.1 Batxillerat

Batxillerat de Ciències i Tecnologia (LOMQE). 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 16-18 anys.

Batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials (LOMQE). 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 16-18 anys.

B.2 Cicles formatius de formació professional

Família professional d'Informàtica

Cicle Formatiu de Formació Professional de Grau Mitjà «Sistemes microinformàtics i Xarxes (SMX)». 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 16-18 anys.

Cicle Formatiu de Formació Professional de Grau Superior «Administració de sistemes microinformàtics i Xarxes (ASIX)». 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 18-20 anys.

Família professional de Comerç i Màrqueting

Cicle Formatiu de Formació Professional de Grau Mitjà «Activitats comercials». 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 16-18 anys.

Cicle Formatiu de Formació Professional de Grau Superior «Comerç Internacional». 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 18-20 anys.

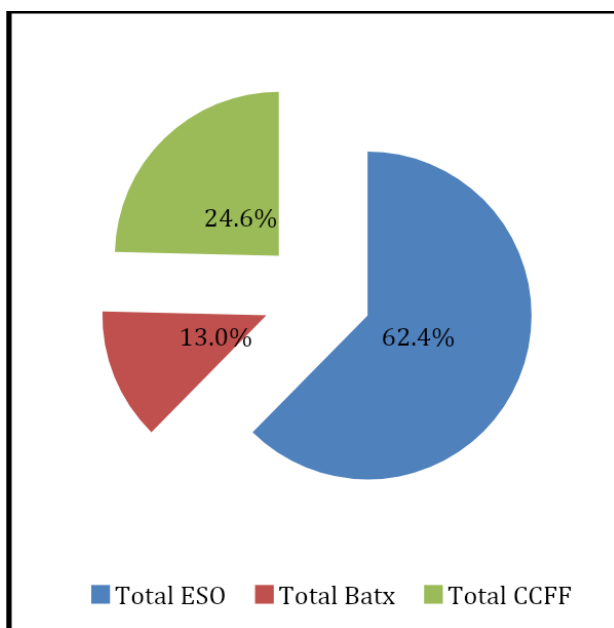
Família professional d'Arts i Artesanies

Cicle Formatiu de Formació Professional de Grau Superior «Artista Faller i Construcció d'Escenografies». 1r i 2n curs. Modalitat presencial, 18-20 anys.

1.4.4 Alumnat per grups i nacionalitats

El centre té el curs 2020-2021 938 alumnes, una xifra que ha anat augmentant l'última dècada, ja que havia arribat a baixar fins a poc més de 600 en els moments de màxim descens com a conseqüència de diferents factors: competència amb altres centres, instal·lacions poc atractives i velles, falta de dinamisme intern, etc. La distribució de l'alumnat per grups segons la base de dades oficial és la que apareix al següent gràfic.

Distribució de l'alumnat per grups. Curs 20-21 (%)

Font: ÍTACA, CEICE, Generalitat Valenciana.

La major part de l'alumnat procedeix de l'ESO, on tots els cursos tenen més de 100 alumnes. Només els 4t acusen una lleugera baixada a causa de diferents motius (desviament a altres programes com la Formació professional bàsica, abandonament, etc.). Les xifres estan a les següents taules.

Distribució de l'alumnat per grups. Curs 20-21 (xifres absolutes i %)

Grups	Alumnat
1r ESO	149
2n ESO	158
3r ESO	154
4r ESO	119
1r BATX	70
2n BATX	52
PQB	5
1r FPB	13
2n FPB	10
1rSMX	24
2nSMX	24
1rASIX	16
2nASIX	16
1rCOM	30
2nCOM	32
1rCOM INT	16
2nCOM INT	34
1r FALLER	9

Grups	Alumnat	% sobre total
Total ESO	585	62,4%
Total Batx	122	13,0%
Total CCFF	231	24,6%
Total	938	

2n FALLER	7
Total	938

Font: ÍTACA, CEICE, Generalitat Valenciana.

Respecte a les nacionalitats, l'IES Jaume I té actualment (curs 2020-2021) 157 alumnes estrangers (un 16,7% de tot el cens), amb representació de 21 nacionalitats diferents, algunes tan llunyanes com India, China, Bangladesh, Senegal, Afganistán, Pakistán, etc. El percentatge majoritari es concentra a l'ESO (78%) i la nacionalitat dominant és la romanesa (45% dels estrangers) seguida per la marroquina (34%).

Amb aquestes dades sembla clar que totes les actuacions contemplades al PEC i desenvolupades per diferents projectes tenen una importància vital, ja que tots els cursos arriba alumnat nouvingut que és rebut amb plenes garanties d'integració i adaptació pel nostre centre. Una de les prioritats de l'IES Jaume I, de fet, és contribuir a la integració social dels nouvinguts i l'acceleració del trencament de les barreres idiomàtiques que puga suposar l'aprenentatge del castellà i el valencià. La dotació d'una aula específica per realitzar l'ensenyament intensiu de llengües, professorat específic i un pla d'acollida compta també amb un complement derivat de l'actual línia pedagògica del centre, ja que la docència compartida permet dedicar un temps i una atenció personalitzades a aquest alumnat també dins de l'aula ordinària, sense descuidar a la resta del grup.

Alumnat estranger per nivell educatiu (curs 2020-2021)

Nivell educatiu	Estrangers	% sobre total estrangers
ESO	123	78%
BATX	9	6%
CCFF	25	16%
Total	157	

País	Alumnat	% sobre total estrangers
Rumania	71	45%
Marruecos	53	34%
Pakistán	5	3%
Argelia	4	3%
Ucrania	3	2%
Nigeria	2	1%
Venezuela	2	1%
Portugal	2	1%
Francia	2	1%
China	2	1%
Honduras	1	1%
Uruguay	1	1%
Italia	1	1%
Brasil	1	1%
Ecuador	1	1%

Afganistán	1	1%
Bulgaria	1	1%
India	1	1%
Bangladés	1	1%
Senegal	1	1%
Nepal	1	1%
Total	157	100%

Font: ÍTACA, CEICE, Generalitat Valenciana.

1.4.5 Professorat i departaments didàctics

El centre disposa d'un total de 100 professors i professores entre personal docent i personal educador. Cal afegir un auxiliar de conversa d'anglès i també s'ha demanat un de francès.

Els docents estan organitzats en 21 departaments didàctics o seminaris. Les restriccions d'espai actuals fan que molts pocs departaments tinguen un espai físic propi. Només el tenen els seminaris de Francés, Plàstica/Dibuix, Informàtica, Educació Física i Tecnologia.

Al Butlletí que cada curs publica l'IES amb informació per a les famílies (disponible a la pàgina web oficial del centre a partir d'octubre de cada any) es poden consultar, actualitzats, tant el número d'integrants com la configuració de cada departament.

SEMINARI	PROFESSORAT (número)
ANGLÉS	10
ARTISTA FALLER	3
CASTELLÀ	8
CIÈNCIES NATURALS	6
CIÈNCIES SOCIALS	7
COMERÇ I MÀRQUETING	9
EDUCACIÓ FÍSICA	6
FILOSOFIA	1
FÍSICA I QUÍMICA	3
FOL	2
FRANCÉS	1
GREC	1
INFORMÀTICA	11
LLATÍ	1
MATEMÀTIQUES	9
MÚSICA	2
ORIENTACIÓ	7
EDUCACIÓ PLÀSTICA	3
RELIGIÓ	1
TECNOLOGIA	3
VALENCIÀ	7

1.4.6 Personal no docent

Pel que fa al personal d'administració i serveis (PAS), hi ha dos conserges (cap d'ells resident, donat que aquesta figura es va suprimir per acord mutu entre la persona interessada i la conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana durant el curs escolar 2014-2015) i dos auxiliars administratius. A més, al centre treballen diàriament quatre persones encarregades de la neteja (totes elles treballadores d'una empresa privada contractada a l'efecte per la conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana). El personal no docent té la seua representació (un membre) en el Consell Escolar del centre.

Al Butlletí que cada curs publica l'IES es poden consultar, actualitzats, tant el número com la configuració de cada departament del PAS.

Departament	Persones
Administració	2
Personal subaltern (consergeria)	2
Personal de Neteja	4

2. Continguts del PEC

2.1. Els objectius i prioritats d'actuació del centre

Al nostre centre el Projecte Educatiu es fonamenta en tres objectius bàsics que intentem aconseguir amb diferents actuacions:

- Ser un centre inclusiu.
- Crear alumnat competent.
- Millorar la convivència.

La personalitat de l'IES Jaume I està molt marcada des de que el curs 2017-2018 es va acometre un canvi organitzatiu i metodològic a gran escala amb la finalitat d'introduir l'aprenentatge basat en projectes i tota una sèrie de mesures addicionals (aprenentatge cooperatiu, docència compartida, doble tutoria, aprenentatge servei, aplicació dels criteris del Disseny Universal de l'Aprenentatge, etc.). La nostra intenció era fer una aposta decidida per metodologies actives, que impulsaren l'ensenyament competencial, inclusiu, innovador i autocrític.

2.2. Les línies i criteris bàsics que han d'orientar l'establiment de mesures a mitjà i llarg termini

Des del curs 2017-2018 i, en realitat, des dels cursos anteriors quan es va forjar tot el procés de canvi i es va desenvolupar una intensa formació per a bona part del claustre, s'ha marcat una línia d'actuació amb un horitzó a molt llarg termini amb l'objectiu de transformar la docència i apostar definitivament per metodologies actives, tal i com contempla la legislació i el currículum oficial de la Comunitat Valenciana. La intenció del centre, ja aconseguida, era consolidar l'aprenentatge per projectes en tota l'ESO, consolidar el nou model organitzatiu i vetllar per la qualitat de tots els canvis realitzats.

Des del PEC, per tant, es planteja sempre un treball i una planificació a llarg termini i adaptada a les necessitats de l'entorn sociocultural i de l'alumnat i les famílies, coherent amb les normatives més recents dictades per

l'Administració educativa i ajustada als següents criteris pedagògics fixats pel centre, que deriven de la nostra visió de l'Educació:

- l'objectiu educatiu és que l'alumnat aprenga el màxim possible durant la seua etapa d'escolarització obligatòria i no només continguts i competències, també un aprenentatge integral com a persona;
- s'ha de potenciar la màxima progressió de l'alumnat a tots els nivells esmentats en el punt anterior;
- prioritzarem la cultura de l'esforç i de l'autosuperació, evitant escenaris de competitivitat i competència interpersonal.

A més, el centre defensa tota una sèrie de línies permanents d'actuació (sempre vigents) que tenen com objectius aconseguir l'excel·lència educativa i una educació integral de l'alumnat. Són, en definitiva, verbs clau que volem practicar tots els dies:

- ESCOLTAR l'opinió de l'alumnat, donant-li veu en totes les situacions possibles. Els alumnes són els veritables protagonistes de l'educació i sovint no es consultada la seua versió, les seues inquietuds, la seua opinió, les seues propostes...
- DESENVOLUPAR totes les capacitats i competències de l'alumnat.
- OBSERVAR les relacions interpersonals de l'alumnat, de l'alumnat-professorat, etc. amb la finalitat de treballar en prevenció de conflictes, discriminacions, etc.... o de treballar per aconseguir la igualtat i inclusions plenes.
- VETLLAR per una correcta evolució física i intel·lectual de l'alumnat: descans per les nits, alimentació, control emocional, etc.
- TREBALLAR el control dels impulsos, les emocions i, en definitiva, practicar l'autocontrol, la reflexió i autocrítica davant de tot tipus de conductes.
- DONAR exemple en matèries com ara la solidaritat, la cooperació, el respecte, la inclusió i, en definitiva, en l'educació en valors.
- INTEGRAR tots els punts anteriors con un element central (fil conductor) de tot el projecte educatiu, de tota actuació educativa, de tota la nostra planificació didàctica i de gestió del centre.

2.3. La concreció dels currículums establits per l'Administració educativa per als diferents ensenyaments impartits en el centre

L'IES Jaume I ha fet els últims anys un esforç molt important per adaptar el currículum oficial de l'ESO a la seua proposta pedagògica que gira al voltant dels projectes, l'aprenentatge cooperatiu, un exhaustiu treball de les competències, l'aprenentatge servei, la docència compartida i altres aspectes que, tots combinats, han generat una fórmula d'èxit. Alguns indicadors ho demostren, com ara els resultats de captació d'alumnat, la satisfacció general d'alumnat i professorat (clima d'aula, clima de centre), la millora de la convivència i la gran quantitat d'activitats organitzades.

En la construcció coherent i coordinada de la proposta integral de canvi es van invertir moltes hores de treball, ja que era obligat analitzar i treballar el document pont amb la finalitat de, partint del currículum, atorgar continguts,

objectius, percentatges del treball competencial, criteris d'avaluació, indicadors d'èxit i altres aspectes a les assignatures (organització tradicional per matèries) per una part i, per altra, a les metodologies alternatives i afavoridores de la inclusió (projectes). A 1r i 2n ESO, per exemple, 10 hores setmanals es dediquen a treballar projectes interdisciplinaris que inclouen la part corresponent de continguts, competències i objectius, mentre que la resta s'imparteix a les assignatures (20 hores restants de cada setmana).

Eixa relació 10-20 va reduint-se a 3r ESO (6 hores de projectes, 26 d'assignatures) i més encara a 4t ESO (relació 3-29) perquè una vegada assolits objectius metodològics i competències relacionades amb els projectes i el treball cooperatiu es pot reduir la seua càrrega horària en benefici d'altres parts del currículum i altres metodologies. En tot cas, la concreció del currículum està enfocada des d'una òptica triple:

- l'aprenentatge necessita el seu temps, és un procés que requereix paciència, correcció (retroalimentació) i repetició, equivocar-se i, sobretot, una actitud activa, reflexiva i motivadora. Els reptes educatius o l'anomenada educació reptadora pot ser una bona forma d'afrontar el currículum.
- s'aprén fent, practicant i executant tasques. Per tant, el centre fomenta i prioritza un dels preceptes pedagògics contemplats al currículum: utilitzar metodologies actives. I això ho complementa/completa amb un treball i una avaluació competencial rigoroses. Però, a més, com eduquem en societat, apostem també pel treball en equip, el treball cooperatiu com una forma afegida de practicar la integració i la inclusió.
- l'aprenentatge requereix assumir i compartir responsabilitats, raó per la qual l'alumnat no només es escoltat, també deleguem treballs, tasques i responsabilitats en els alumnes perquè han de ser conscients dels seus deures (també dels drets) i han de garantir la seua progressió. A més, tot aquest procés es fa amb l'ajuda professional de les tutories (són el més individualitzades possible) i l'atenció personalitzada dels docents i les coordinacions d'etapa, les coordinacions de projectes i de l'equip directiu.

2.4. El projecte lingüístic de centre (PLC)

La llengua vehicular del centre és el valencià, que s'utilitza en la pràctica totalitat de les activitats acadèmiques amb les lògiques excepcions de les assignatures de Castellà, Anglès i Francés. També trobarem algunes excepcions en grups concrets, però la prioritat educativa de l'IES Jaume I és que l'alumnat acabe l'ESO amb alts nivells competencials en l'ús i domini de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, tant de forma oral com escrita.

Aquesta prioritat també es fa evident en el tractament de l'alumnat nouvingut, que té un pla independent de suport a l'aprenentatge del castellà i també del valencià.

El valencià és també la llengua utilitzada en tots els comunicats interns i externs del centre.

Des de l'IES Jaume I i el seu claustre es té present que tot el professorat, en l'exercici de les seues funcions docents, és també professorat de llengües perquè son un exemple i, sovint, fa més un docent de qualsevol

matèria treballant un idioma a l'aula (almenys en aspectes con sensibilització, estima per la llengua, dignificació, etc.) que els especialistes d'eixe idioma.

Per altra part, el centre fomenta l'ús i el respecte cap a qualsevol llengua i cultura representada a l'IES per les nacionalitats del seu alumnat i, en general, qualsevol llengua i cultura del món. Cada idioma és un veritable tresor cultural i patrimonial que facilita la comunicació i en eixe sentit tractem i treballem les llengües al Jaume I.

A més, el centre fa un esforç tots els cursos per a potenciar el coneixement i domini dels dos idiomes estrangers treballats pel nostre personal docent, l'anglès i el francès. Comptem habitualment amb assistents de suport nadius i potenciem els viatges i els intercanvis amb països francòfons i anglòfons.

El PLC es pot consultar en la pàgina web del centre i també està a disposició de la comunitat educativa a Direcció en format paper.

2.5. Plans i programes establits per l'Administració educativa

Tots els plans oficials es troben a disposició de la comunitat educativa a Direcció i alguns també són de consulta pública a la pàgina web de l'IES on, a més, van actualitzant-se conforme introduïm canvis. Per una qüestió d'espai, els plans no s'incorporen a aquest document i tampoc figura a l'índex de continguts general el llistat que sí afegim ací:

- 2.5.1. Pla de normalització lingüística (PNL) i disseny particular dels programes lingüístics que aplique el centre.
- 2.5.2. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular (a càrrec del Banc de Llibres i Xarxa Llibres). Aquest programa compta amb dos responsables que tots els cursos activen el procediment d'arreglar i lliurar els lots de llibres a l'alumnat i les famílies.
- 2.5.3. Pla de Foment de la Lectura (PFL). L'absència de Biblioteca al centre, motivada pel trasllat, però sobretot per les necessitats de dotar del màxim número d'aules al centre per la situació de pandèmia, ha dificultat la continuïtat d'aquest pla.
- 2.5.4. Pla d'igualtat i convivència (PIC).
- 2.5.6. Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa (PADIE).
- 2.5.7. Pla d'orientació acadèmica i professional (POAP).
- 2.5.8. Pla d'acció tutorial (PAT).
- 2.5.9. Pla de Transició entre etapes (PdT).
- 2.5.10. Pla de formació permanent del professorat (PAF). Aquest pla compta amb una coordinadora que tots els cursos renova l'oferta formativa d'acord amb les assessories respectives de la xarxa CEFIRE.

3. Notes identitàries del centre

L'IES Jaume I, com a centre públic d'educació, està plenament compromés amb la formació del seu alumnat, del seu personal (tant els docents com la resta de treballadors) i també amb la formació de futurs docents. Som un centre obert a la participació d'agents externs (famílies, membres dels cossos de seguretat, personal sanitari, professionals de diferents activitats, etc.). En aquest sentit, des de fa més de cinc cursos, l'institut és centre reconegut de pràctiques de la Generalitat Valenciana per a tres universitats públiques (UNED, UJI i UVEG) i d'altres privades (CEU San Pablo i VIU). Amb aquesta iniciativa es vol contribuir igualment a fomentar la formació de futurs docents i que l'alumnat del centre pugua comprovar algunes eixides professionals.

3.1 Definició del centre i ideari

L'IES Jaume I és un centre amb una personalitat molt marcada, caracteritzada per un important esforç col·lectiu que persegueix donar una formació de qualitat amb un sistema organitzatiu completament diferent als models tradicionals, ja que s'han transformat horaris, espais, distribució d'alumnat i s'han fet inversions en recursos i dotacions amb la finalitat de consolidar un nou model organitzatiu que possibilita una formació eficaç especialment orientada a les competències i els continguts, una oferta àmplia d'estudis i que facilite eixides de continuïtat educativa per a tot l'alumnat.

Algunes de les prioritats pedagògiques del centre, que formen part de les seues notes d'identitat, són aquestes:

1. el treball per projectes multidisciplinars i transversals de 1r a 4t ESO amb adaptacions horàries (no tot es treballa amb aquesta metodologia). Projectes és una assignatura més que té entre 3 i 10 hores setmanals en funció del curs;
2. introduir la docència compartida i la doble tutoria, especialment a 1r i 2n ESO, però també a cursos superiors amb fòrmules imaginatives com el 3x2 (tres professors per a dos grups).
3. des del Pla d'Actuació per a la Millora (PAM) s'han articulat diferents mesures i programes per a millorar la convivència, l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i compensació de desigualtats, el plurilingüisme (projectes Erasmus), l'atenció a l'alumnat nouvingut, treballar la sostenibilitat, fomentar la recerca educativa per avaluar el projecte educatiu, etc.
4. fomentar la inclusió, la solidaritat i la igualtat, així com el treball en equip mitjançant diferents estratègies i programes complementaris a l'ABP, com ara els projectes d'ApS (Aprentatge Servei).

A més de les actuacions purament educatives o pedagògiques, el centre també estableix una sèrie de sinèrgies amb empreses, entitats, associacions i organismes del seu entorn, ja que una de les seues missions és justament dinamitzar les relacions entre la comunitat educativa i les seues ciutats de referència, ja que el centre educatiu ha d'aprofitar els recursos externs, demostrar que és una part més de la societat i afavorir la inserció del seu alumnat, tant professional (en un futur o actualment mitjançant pràctiques o activitats socials) com humana i social. De fet, estem contribuint a la formació de la ciutadania i la seua educació en valors (drets i deures).

4. Estructura organitzativa del centre

El marc organitzatiu de l'IES Jaume I està determinat pel Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària (DECRET 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional), que regula els òrgans reconeguts per a la seua gestió, que formen una estructura organitzativa contemplada també en les successives lleis i reglaments on es regulen les seues característiques i es defineixen els seus àmbits d'actuació. La constant actualització d'eixos textos legals (per exemple la Resolució d'inici de curs) es coneguda i adoptada, malgrat que l'actual PEC no contemple eixes adaptacions tots els cursos (les instruccions poden variar notablement d'un any a un altre).

4.1. Marc legal que regula l'organització del centre

La Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, Reguladora del Dret a l'Educació, estableix la participació de la comunitat escolar a través del Consell Escolar del centre. Aquesta participació és considerada en la llei com un mitjà per al control i gestió dels fons públics, així com el mecanisme idoni per a atendre adequadament els drets i les llibertats de les famílies, del professorat i, òbviament, de l'alumnat.

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, considera la formació permanent com un dret i una obligació del professorat i també com una responsabilitat de les administracions educatives. L'actual legislació presenta una concepció renovada dels centres que posa l'accent en l'autonomia pedagògica i organitzativa. El Projecte Curricular del Centre afavoreix la introducció d'una dinàmica de reflexió i d'anàlisi de la pràctica educativa que condueix a un desenvolupament autònom de l'equip docent. Aquest marc legal determina que l'administració educativa, juntament amb tots els membres de la comunitat educativa, acomplisca un paper decisiu en la tasca de completar el disseny del món educatiu.

La Llei Orgànica 9/1995, de 20 de novembre, de Participació, Avaluació i Govern dels Centres Docents, aprofundeix els aspectes anteriors. Aquesta llei, per a garantir un ensenyament de qualitat, impulsa el foment de la participació de la comunitat educativa en l'organització i el govern dels centres docents públics i en la definició del seu projecte educatiu, sobre el suport al funcionament dels òrgans de govern dels centres i sobre l'establiment de procediments per a l'avaluació del sistema educatiu, dels centres, de la tasca docent, dels càrrecs directius i de l'actuació de la mateixa administració educativa.

El Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària, que aprova aquest decret, regula de forma ordenada i sistemàtica l'estructura d'organització i gestió d'aquests centres i el seu règim acadèmic, d'acord amb els nous principis d'actuació i organització.

4.2. Òrgans de govern

Els instituts d'educació secundària tindran els òrgans de govern següents:

1. Unipersonals: Director o Directora, Cap d'estudis i Secretari o Secretària. Donat l'elevat nombre d'alumnat matriculat a l'IES Jaume I, la conselleria de Cultura, Educació i Esports (CEICE) també contempla els òrgans unipersonals següents: Vicedirector o Vicedirectora. A més, també comptem amb la figura de la coordinadora d'ESO i Batxillerat com a suport organitzatiu. Així mateix, com l'IES Jaume I té ensenyaments corresponents als cicles formatius de Formació Professional, comptem amb un cap d'estudis de FP i, a més, una coordinadora de cicles formatius. El cap o la cap d'estudis del torn d'alumnat més nombrós serà membre del Consell Escolar.

2. Col·legiats: Consell Escolar de centre i el Claustre del professorat.

D'altra banda, serà igualment important la participació en la gestió de l'IES (col·laboració de tot tipus, aportació d'idees, etc.) dels següents col·lectius:

- les famílies de l'alumnat o, si escau, del tutor o de la tutora legal de cada alumne/a
- el professorat,
- l'alumnat,
- el Personal d'Administració i Serveis,
- així com els ajuntaments respectius.

Eixa participació es farà sempre de conformitat amb la Llei Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació i la Llei Orgànica de la Participació, l'Avaluació i el Govern dels Centres Docents. A més, s'articularà mitjançant el Consell Escolar de l'institut i per les altres vies de participació que estableix el reglament.

En definitiva, l'IES Jaume I té els següents òrgans de govern i comissions:

- Equip Directiu: Directora, Vicedirector, la Cap d'estudis i la Secretaria.
- El Consell Escolar, del qual emanen les comissions que apareixen esmentades més endavant.
- Comissió de Coordinació Pedagògica.
- Tutories de cada grup.
- El Claustre del professorat.
- Associacions de pares i mares d'alumnes (AMPA).
- Consell de delegats o delegades de l'alumnat.

A més, com a òrgans de coordinació docent comptem amb:

- Departament d'Orientació.
- Departaments Didàctics o Seminaris: Anglès, Artista faller, Castellà, Ciències Naturals (Biologia i Geologia), Ciències Socials (Història, Geografia i Art), Comerç i Màrqueting (inclou a Economia), Educació Física, Filosofia, Física i Química, FOL (Foment i Orientació Laboral), Francès, Grec, Informàtica, Llatí, Matemàtiques, Música, Orientació, Educació Plàstica i Visual, Religió, Tecnologia i Valencià. A banda, la FP Bàsica està adscrita al departament de Comerç i Màrqueting, mentre que l'Aula CIL és autònoma i també té representació (el seu personal forma part del Departament d'Orientació).

Al Butlletí que cada curs publica l'IES es poden consultar, actualitzats, tant el número com la configuració de cada departament, de l'equip directiu, del Consell Escolar, etc.

4.3. Autonomia i llibertat de funcionament

Segons preveu la llei, l'IES disposa d'autonomia per a definir el model de gestió organitzativa i pedagògica, que haurà de concretar-se mitjançant els corresponents projectes educatius i curriculars, i el Reglament de Règim Intern, que poden consultar-se, actualitzats, en el Butlletí que cada curs es publica a la pàgina web l'IES.

5. Línies i criteris bàsics d'actuació

El centre, motivat pels interessos d'un grup impulsor de docents que ha anat creixent en el temps, va plantejar des del curs 2016-2017 un canvi radical d'estratègia metodològica i organitzativa. En part provocat per una preocupant davallada del número d'alumnat -la localitat té dos centres concertats i un altre IES públic-, la necessitat de revertir eixa situació, la búsqueda d'una major qualitat de l'oferta educativa i les inquietuds de l'esmentat grup de docents, el canvi va suposar alterar per complet la distribució horària per adaptar-se a la introducció de l'ABP, redistribuir la càrrega docent de professorat i departaments, readaptar tot el currículum i el treball per competències a la nova fórmula pedagògica i, a més, apostar per tot un paquet de complements didàctics (metodologies afavoridores de la inclusió) que conformen el renovat ideari del Jaume I: AC (aprenentatge cooperatiu), ApS (aprenentatge servei), docència compartida en projectes, tutoria doble, treball inclusiu aplicant els criteris del DUA (Disseny Universal de l'Aprenentatge), treball de la transició/acollida amb programes com el TEI (Tutoria entre iguals), entre d'altres.

Eixe procés, llarg i exigent per la càrrega de treball afegida i, sobretot, per l'important esforç formatiu desenvolupat els últims sis anys, s'ha anat repetint fins a tenir tota l'ESO treballant amb un esquema semblant, amb adaptacions d'horari per incloure una nova assignatura transversal i interdisciplinària, els Projectes.

La planificació rigorosa d'aquesta proposta, el seu correcte funcionament i els bons resultats aconseguits han permès que no s'haja introduït l'ensenyament per àmbits que la conselleria d'Educació havia pautat per a tots els instituts el curs 2020-2021.

Les hores de projectes, com és obvi, eixen d'hores que són restades a diferents matèries, raó per la qual s'ha fet un important esforç organitzatiu i d'adaptació del currículum de totes les assignatures afectades amb la finalitat de repartir continguts, objectius, competències i garantir d'aquesta forma el compliment de la normativa.

5.1. L'organització i el funcionament del centre.

Des del curs 2017-2018 fins el 2020-2021, que tanca el cicle, el treball per projectes s'ha consolidat a tota l'ESO. La reestructuració horària (veure taula adjunta) ha estat la clau de l'èxit i permet un funcionament complex però efectiu, mitjançant el qual els projectes sempre tenen dues sessions

consecutives i sempre amb dos docents a l'aula (només hi ha excepcions provocades per l'augment de grups derivat de la situació de pandèmia).

Horari 2020-21 Projectes i optatives a l'ESO

<u>Franges o sessions</u>	<u>DILLUNS</u>	<u>DIMARTS</u>	<u>DIMECRES</u>	<u>DIJOUS</u>	<u>DIVENDRES</u>
8:15 - 9:10	2n ESO	1r ESO	1r ESO		2n ESO 3r ESO
9:10 - 10:05	2n ESO	1r ESO Optatives 2n	1r ESO	4t ESO	2n ESO 3r ESO
10.05 - 11:00	1r ESO	Optatives 2n	2n ESO	2n ESO 3r ESO	1r ESO
11:25 - 12:20	1r ESO		2n ESO Optatives 1r	2n ESO 3r ESO	1r ESO
12:20 - 13:15	4t ESO	2n ESO 3r ESO	Optatives 1r	1r ESO	
13:15 - 14:10	4t ESO	2n ESO 3r ESO		1r ESO	

Els projectes són transversals i multidisciplinaris, és a dir, no és un treball per àmbits pròpiament dit, però s'adapta més o menys a eixa metodologia perquè mai un projecte es correspon a un únic àmbit o camp de coneixement. A més, els projectes són fixes, de tal manera que tots els grups i tot l'alumnat passa per tots els projectes durant el curs, amb la qual cosa els continguts i les competències fixades pel currículum es treballen igual, d'una forma diferent i amb un repartiment que trenca la clàssica distribució d'assignatures.

Les matèries que cedeixen hores a projectes, per tant, perden càrrega lectiva en benefici del projecte interdisciplinar però amb la garantia demostrada de que els seus continguts i competències passen a formar part i enriquir el projecte.

El procés de cessió d'hores lectives es va aprovar per cada departament analitzant amb màxim detall els continguts, objectius, competències i indicadors d'èxit, de tal forma que es va derivar una part de tot el treball pedagògic als projectes i es va reservar la resta per a la docència 'tradicional'.

El treball adaptatiu s'ha anat realitzant i depurant curs a curs conforme els projectes anaven guanyant terreny, utilitzant com a referent el document pont. Tot el disseny horari, de coordinació i gestió ha estat propi del centre. Els equips docents de projectes, de fet, compten amb una coordinació que recau en alguna professora i que facilita mitjançant reunions setmanals la supervisió de tots els projectes i tots els grups, a banda de vetllar per una correcta avaluació del procés i el progrés amb la finalitat de garantir la qualitat final.

La resta d'horari de cada grup s'organitza d'una forma més tradicional, però tenint en compte que el canvi metodològic també afecta a les assignatures optatives, les quals incorporen algunes pròpies, com l'ApS (Aprentatge

Servei), que s'ha integrat plenament al currículum i suposa una ferramenta molt enriquidora per a reforçar l'educació en valors de l'alumnat. Aquesta aposta ha suposat igualment una innovació en l'organització d'horaris, ja que s'ha hagut d'adaptar tota la planificació per a col·locar dues hores seguides i, en algun cas, aprofitant el pati com a nexa per a facilitar possibles desplaçaments fora de l'IES per a desenvolupar les accions previstes (assistència a un menjador social, treballs de recerca i observació per a la millora del barri, assistència a la protectora d'animals, projectes amb la gent gran dels CEAM, projectes amb els col·legis adscrits, etc.).

Respecte al Batxillerat i els cicles formatius, l'organització està marcada pel sistema clàssic, encara que els programes especials (PMAR, PR4, PFQB i FPB) tenen una planificació sensiblement diferent, mentre que la formació professional està molt condicionada per les pràctiques externes que l'alumnat fa fora del centre.

5.2. La participació dels diversos estaments de la comunitat educativa i les formes de col·laboració entre aquests

L'IES Jaume I és un centre obert a la societat, que escolta a totes les persones que vulguen aportar millores al món educatiu i, per tant, que fomenta la participació de tots els membres de la comunitat educativa. El professorat té sempre les portes obertes de Direcció per a fer propostes, suggeriments i plantejar alternatives de tot tipus i, a més, tots els canals de comunicació (WebFamília, xarxes socials, correu electrònic, telèfon, etc.) estan operatius i disponibles perquè qualsevol persona (docent, personal no docent, famílies, etc.) puguin opinar, aportar idees, fer propostes, etc. El fluxe diari d'intercanvi de comunicació, a banda de la tradicional conversació telefònica, és prou elevat com registren les interaccions de les xarxes socials oficials, els missatges d'ITACA (WebFamília) i el correu corporatiu (@iesjaumei) i oficial (@gva.es) del Jaume I.

A més, el centre contempla i fomenta la participació de l'alumnat en totes les seues activitats com una premissa bàsica, no només perquè ho indica la legislació, també perquè el seu paper en la gestió del centre i l'aprenentatge és fonamental, aporten una visió diferent i han d'assumir responsabilitats com a part de la ciutadania crítica i reflexiva del present (l'alumnat forma part del present, també del futur). Per aquesta raó l'alumnat està representat en totes les comissions del centre i treballa per a fer propostes, coordinar activitats, protagonitzar algunes d'eixes activitats, etc. El TEI és una bona mostra (alumnat de 3rESO que tutoritza a companys de 1rESO), però també ho és la iniciativa en accions d'ApS (recollida d'aliments), de la comissió de sostenibilitat (campanyes de reciclatge), comissió mixta d'igualtat i convivència, etc.

5.3. La cooperació entre les famílies o representants legals de l'alumnat i el centre.

L'IES Jaume I té entre les seues prioritats la formació integral i l'atenció personalitzada del seu alumnat. Per extensió, l'atenció i comunicació amb les famílies és també prioritària. Les relacions, en aquest sentit, són fluides i bidireccionals. L'articulació d'aquest fluxe de comunicació és divers: connexió directa de les tutories amb les famílies, connexió directa del professorat amb les famílies i, no menys important, connexió directa del departament d'Orientació amb les famílies. L'equip directiu, però també les coordinacions

dels diferents estudis (ESO i Batxillerat, cicles formatius de Formació Professional), projectes i comissions manté, igualment, una relació fluida de col·laboració amb les famílies. Per altra part, des de que es treballa per projectes, el protagonisme de les famílies ha augmentat perquè les visites per a avaluar i presenciar les presentacions dels productes finals són freqüents (ara restringides per la situació de pandèmia).

A la comunicació telemàtica o telefònica cal afegir també la personal, ja que les reunions amb famílies són constants per a resoldre diferents situacions, assessorar, informar i, en definitiva, ajudar a les famílies i l'alumnat en tot el que siga necessari (orientació acadèmica i personal, resolució de conflictes, recomanacions acadèmiques, consells orientadors, etc.). En aquest sentit, el recolzament a l'alumnat nouvingut, a l'alumnat amb necessitats específiques i el seguiment de totes les situacions més o menys conflictives, més o menys diverses, ocupa i preocupa especialment a tot el claustre que, com s'ha dit, treballa per aconseguir la inclusió i la igualtat.

Per altra banda, cal destacar l'important funció del personal no docent, com ara els conserges (atenció telefònica i recepció de visites) i el personal administratiu (gestió dels missatges de WebFamília, contacte directe amb alumnat i famílies en moments crítics com matrícula, expedició de títols, etc.). La seua tasca forma igualment part del sistema de qualitat que busca millorar les relacions externes del centre.

5.4. La coordinació amb els serveis del municipi i les institucions públiques i privades

El centre aprofita tots els recursos externs que troba interessants, tant els que s'oferten de forma regular per part d'ajuntaments, fundacions i altres entitats, com aquells que va a buscar o que tenen un caràcter més puntual. La col·laboració amb l'ajuntament de Borriana és constant, ja que el departament URCE de la Policia Local (Unidad de Relaciones con la Comunidad Escolar) organitza cicles de xerrades de diferents temàtiques (mobilitat personal urbana, ciberassetjament i xarxes socials, prevenció de la violència de gènere, prevenció de la ludopatia i les addiccions i la prevenció de la drogodependència).

La relació amb la comissió d'escolarització municipal és igualment estreta per motius obvis, ja que el Jaume I és considerat un centre de recepció d'alumnat nouvingut, integrador i inclusiu. La resta de serveis municipals també han mostrat una important col·laboració quan s'ha necessitat i demanat, perquè el centre té clara la seua vocació de servei públic i l'ajuntament li dona suport.

La col·laboració amb el Centre de Salut (conselleria de Sanitat) és també constant, sobretot per a organitzar xerrades d'educació sexual. En un mateix sentit, també s'ha col·laborat amb el Centre de Transfusions quan s'ha organitzat alguna campanya de donació de sang en el marc de projectes d'ApS. I en aquest programa també es col·labora amb entitats privades i públiques de Borriana i Les Alqueries com els menjadors socials, la societat protectora d'animals, els centres d'atenció a majors, el Casal Jove, etc. La col·laboració amb l'ajuntament de Les Alqueries resulta igualment fonamental perquè bona part de l'alumnat adolescent de la localitat estudia al Jaume I. Sense oblidar la col·laboració establerta amb les dues bandes de música de Borriana i Les Alqueries, autèntiques dinamitzadores culturals de les seues localitats i, fins i tot, de la comarca.

5.5. La coordinació i la transició entre nivells i etapes

Una de les atencions preferents del Jaume I respecte a les seues relacions amb l'entorn sociocultural i educatiu és facilitar que l'alumnat de 6é de Primària dels centres adscrits arribe a l'IES amb seguretat, tranquil·litat i, sobretot, coneixent bona part del seu nou centre i el seu funcionament. Amb aquesta intenció, tots els cursos es revisa el Pla de Transició (actualització, avaluació, introducció de canvis, adaptacions, etc.) de forma consensuada amb les direccions de tots els CEIP implicats. Una vegada aprovat, es planifica el calendari d'actuacions, que sempre és molt actiu i dinàmic:

- clàssica jornada de portes obertes per a conèixer el centre amb visites del futur alumnat i les seues famílies, en la qual fan de guies els alumnes de l'institut (el professorat i equip directiu ocupen un paper secundari);
- també es dissenyen diferents tallers, actuacions i projectes que es realitzen en els col·legis amb l'alumnat i professorat de 6é, participant igualment alumnat i docents de Secundària (sovint ex alumnes dels CEIP). Aquesta actuació va ser batejada com programa Ambaixadors;
- la tasca de les tutories també és notable, amb un fluxe d'intercanvi d'informació CEIP/IES facilitat per reunions i contactes entre les persones que tutoritzen els grups de 6é de Primària i els futurs tutors de 1r d'ESO, així com equip directiu i departament d'Orientació.
- tot aquest treball es completa amb la visita institucional habitual dels escolars a l'IES amb el seu professorat i, a més, en el nostre cas, una segona visita més festiva el dia de la Cremà de la falla de l'IES.

5.6. L'atenció a la diversitat de l'alumnat

L'educació inclusiva a l'IES Jaume I es fonamenta en les necessitats úniques de cada alumne i alumna i considera la diversitat com un valor positiu que millora i enriqueix el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Per tal de donar resposta a tota la diversitat, afavorir el desenvolupament de tot l'alumnat i eliminar qualsevol forma d'exclusió, desigualtat i vulnerabilitat, és essencial tenir en compte els principis de l'educació inclusiva. Aquesta garanteix la igualtat d'oportunitats en l'accés, l'aprenentatge i la participació de l'alumnat en contextos comuns. Per això, requereix una anàlisi i identificació de les barreres i fortaleces del context, la planificació d'actuacions de millora i la mobilització de recursos per tal de donar resposta a la diversitat.

És en tot aquest entramat on, l'orientació educativa juga un paper fonamental, ja que dóna suport a l'avaluació, la intervenció educativa i contribueix a la dinamització pedagògica, a la qualitat i a la innovació, sempre de la mà de tota la comunitat educativa.

La participació en accions formatives sota el paraigües de COEDUCA i el compromís declarat del centre per educar per a una ciutadania del segle XXI són dos indicadors del tractament de la diversitat al Jaume I. L'atenció personalitzada, l'acció tutorial i la tasca del departament d'Orientació i l'aula CIL resulten fonamentals per aconseguir els objectius en aquesta matèria i, sobretot, la coordinació i el treball en equip de tot el claustre.

De fet, la inclusió educativa és un dels principis elementals de l'IES Jaume I, ja que som un centre inclusiu, que intenta incloure a tot l'alumnat en grups heterogenis (afavoreix la heterogeneïtat) i que impulsa la inclusió de

l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) a les aules ordinàries, això sí, amb l'ajuda de professionals i personal expert. L'aposta del centre és atorgar hores de docència i, per tant, d'atenció a l'aula, a personal del departament d'Orientació i de l'aula CIL, amb la finalitat de facilitar eixa integració i inclusió. En aquest sentit, no resulta extraordinari observar a tres docents a l'aula en alguns moments, en algunes sessions. L'alumnat amb NESE, en tot cas, sempre té una atenció personalitzada i qualificada als seus espais, com l'aula CIL i àrees concretes del pati.

Aquestes línies generals sobre l'atenció a la diversitat es concreten i desenvolupen al Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (PADIE) del centre i impregnen els diferents plans i programes, així com totes les accions educatives que es realitzen dintre dels diferents nivells de resposta per a la inclusió.

5.7. L'acció tutorial

L'acció tutorial, organitzada pel departament d'Orientació, coordinada per l'equip directiu (coordinació d'ESO, coordinació de cicles formatius i cap d'Estudis), materialitzada per les tutories i, finalment, desenvolupada per alumnat, professorat i famílies, està reflectida en el corresponent PAT o Pla d'Acció Tutorial.

Una de les prioritats és donar una atenció el més personalitzada i individualitzada tant a les famílies com a l'alumnat, però també donar-li sentit i utilitat pràctica a les reunions de grup (famílies) que es convoquen dos o tres vegades per curs.

La gestió de totes les actuacions que s'engloben dintre del PAT es realitza en reunions setmanals de les tutories per a cada curs (una reunió per nivell), a les que assisteixen totes les persones tutores, la responsable del departament d'Orientació que coordina eixos grups i un representant de l'equip directiu que també és fixe des de l'inici de curs.

El valor estratègic de l'acció tutorial és assumit per tot el claustre, ja que les tutories tenen una tasca i una responsabilitat fonamental en el desenvolupament del PEC, del projecte curricular, de la convivència i, en definitiva, de la vida del centre.

5.8. La promoció de l'equitat i la inclusió educativa de l'alumnat

Per tal de promoure l'equitat i la inclusió educativa de l'alumnat de l'IES Jaume I, i seguint les accions que determina el Decret 104/2018, es té en compte:

1. L'anàlisi dels factors que afavoreixen o dificulten la inclusió educativa, a partir del projecte d'avaluació del programa d'innovació metodològica en què es troba immers el centre (tenint en compte els indicadors de l'Índex for Inclusion de Booth i Ainscow), així com també de l'anàlisi de les memòries dels diferents plans i programes, on es determinen els punts de millora.
2. Elaboració i implementació dels diferents plans i projectes d'acord amb els principis de l'escola inclusiva.
3. Disseny de les actuacions considerant que tot l'alumnat hi puga participar i aprendre (Disseny Universal per a l'Aprenentatge).
5. Planificació, adequació i disposició de l'organització, les condicions, les mesures i els suports que permeten el màxim nivell d'inclusió de tot

l'alumnat. És per això que s'intenta donar resposta prioritzant els nivells I i II i, en aquells casos més específics, l'atenció per part de l'equip de suport a la inclusió es realitza dintre de l'aula ordinària, en coordinació amb l'equip educatiu.

6. Revisió de les actuacions per tal d'assegurar l'accessibilitat física, sensorial, cognitiva i emocional de tota la comunitat educativa. És un dels objectius del centre.
7. Gestió dels mitjans humans i materials dels quals s'hi disposa amb criteris de qualitat, eficàcia, eficiència i sostenibilitat. El canvi de model organitzatiu del Jaume I ha permès que es puguin dur a terme diferents metodològiques afavoridores de la inclusió, com és l'ABP, l'ApS, la codocència, l'atenció inclusiva a l'alumnat amb NESE, etc. ja que s'han redefinit les funcions del professorat, sobretot, del personal especialitzat de suport a la inclusió.
8. Realització d'actuacions preventives i prioritziació de mesures de resposta de nivell I, II i III, per tal de garantir la inclusió de tot l'alumnat, deixant les mesures de nivell IV per a casos molt concrets.
9. Posada en marxa d'actuacions i plans de sensibilització i presa de consciència adreçats a la comunitat educativa que tinguen com a finalitat el desenvolupament d'actituds i comportaments que promoguen la convivència pacífica, el respecte a la diversitat, la igualtat i la inclusió de totes les persones. Per això el centre compta amb un grup humà actiu i compromés, que coordina aquestes actuacions a través de diferents comissions (sostenibilitat, CIC, convivència, etc.) i les vehicula de manera transversal per mitjà de diferents pràctiques educatives (projectes interdisciplinaris, aprenentatge-servei, jornades de sensibilització, activitats complementàries, etc.) i plans i programes del centre (PAT, POAP, PIC, programacions d'aula, etc.).
10. Incorporació d'actuacions transversals que fan possible el desenvolupament d'un model coeducatiu i un espai escolar lliure de tot tipus de desigualtat o mecanismes discriminatoris per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o diversitat familiar. Les propostes establertes en el PIC i coordinades per la comissió d'igualtat i convivència, així com la participació del centre en el programa COEDUCA son la base d'aquest principi.
11. Planificació i participació en accions formatives dirigides al conjunt de professionals del centre, a fi d'adquirir les competències necessàries per a desenvolupar el model inclusiu i dissenyar projectes d'innovació que el generalitzen i l'actualitzen. Dintre del PAF anual, es presenta una proposta formativa que intenta recollir les inquietuds formatives del claustre. A més, el centre participa de manera activa en propostes formatives coordinades també pels CEFIRE.
12. Establiment de procediments d'autoavaluació i millora dels processos d'aprenentatge i ensenyament i de totes les actuacions que fan possible. El grup de treball d'avaluació del nou model organitzatiu i metodològic del Jaume I n'és un exemple, a més també dels diferents mecanismes per reflexionar i avaluar la pràctica educativa i fer propostes de millora (memòries finals, qüestionaris d'avaluació per a professorat i alumnat, etc.).

13. Obertura del centre a l'entorn mitjançant la col·laboració en el desenvolupament de plans i programes de desenvolupament comunitari, l'aprofitament dels recursos del context i la participació en xarxes de treball i d'intercanvi d'experiències amb altres centres educatius o entitats. L'IES Jaume I és un centre viu i participatiu, en continu contacte amb entitats de l'entorn. Prova d'això són les nombroses activitats complementàries que s'oferten, així com també les xarxes col·laboratives que s'han creat arran de l'assignatura d'Aprenentatge-Servei.
14. Promoció de la participació activa de l'alumnat, les famílies, la comunitat educativa en general i els agents de l'entorn, en l'elaboració, posada en marxa i revisió d'iniciatives que tenen com a finalitat donar suport i promoure l'equitat i l'educació inclusiva. Les portes del nostre centre estan obertes a qualsevol iniciativa i proposta suggerida des dels diferents membres de la comunitat educativa.
15. Facilitació de l'orientació i l'assessorament a l'alumnat i a les famílies en els processos de desenvolupament personal, acadèmic i professional. L'equip directiu, educatiu i el departament d'Orientació treballen de manera coordinada per poder donar resposta a les demandes d'assessorament i orientació que provenen de qualsevol membre de la comunitat educativa.

5.9. La promoció de la igualtat i la convivència

La comissió de convivència (CIC) del centre s'encarrega de dissenyar, consensuar i organitzar totes les accions i activitats per a promoure, impulsar i fer efectiva la igualtat i la convivència al centre, així com sensibilitzar a l'alumnat, professorat i la comunitat educativa en el seu conjunt de la necessitat de respectar les diferències de tot tipus, reconèixer la igualtat i millorar la convivència al centre.

Entre les accions per a promoure la convivència fa anys que es va apostar pel programa TEI (Tutoria entre Iguals), mitjançant el qual l'alumnat de 3rESO tutoritza a alumnat nouvingut de 1rESO i totes les parelles tenen el compromís de donar-se suport durant tot el curs, fomentar les bones relacions, mediar en conflictes i crear un bon ambient de centre. Com a complement a aquest programa, fa anys també es va posar en marxa l'anomenat carnet per punts amb el qual s'intenta que l'alumnat siga conscient de les conseqüències que té el mal comportament i, sobretot, tinga l'oportunitat de reflexionar, corregir el seu comportament i, abans d'aplicar mesures disciplinàries, demanar perdó i signar contractes per a realitzar tasques substitutòries d'expedients, expulsions i altres accions disciplinàries contemplades en el Reglament de Règim Intern. L'objectiu, sempre, és donar l'oportunitat a l'alumnat per aprendre de les errades, fomentar l'autocrítica i la reflexió, que es pugui corregir qualsevol conducta negativa o contrària a la convivència i recuperar els punts perduts.

El Jaume I, a més, compta amb un equip de mediació, amb persones formades durant anys i que multipliquen la seua formació entre l'alumnat, altres docents i també les famílies interessades. Aquest equip lidera els processos de mediació en casos de conflictes.

La cloenda de totes aquestes mesures és que els conflictes han baixat molt en els últims cinc cursos (els resultats han estat publicats en una comunicació al congrés CIMIE19) i, amb l'excepció dels problemes puntuals d'un centre amb pràcticament 1.000 alumnes (la major part, adolescents), la convivència ha millorat notablement com indiquen diversos indicadors (número de parts disciplinaris, expedients, expulsions, etc.).

Per altra banda, també s'organitzen activitats de caire més acadèmic, per visibilitzar referents femenins, com per exemple el cicle de xarrades Cultura en femení, que tots els cursos concentra en un matí una sèrie de conferències-debat per a tots els nivells educatius en les que dones, exclusivament dones, expliquen la seua experiència vital i professional respecte a la igualtat/desigualtat (laboral, social, econòmica, de tracte, etc.).

El centre també organitza tot tipus de xarrades dins de la seua programació d'activitats complementàries que estan en funció de l'oferta i els programes d'entitats col·laboradores com la Creu Roja, ajuntaments, Institut de la Dona, Diputació de Castelló, etc.

5.10. La promoció i bon ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions

La competència digital configura una de les prioritats de l'educació del segle XXI i el compromís del Jaume I és impulsar l'ètica en el ús de les TIC, en especial amb l'ús i abús que la població adolescent fa de les xarxes socials, els vídeos i les fotografies, TIC-TOC, etc. La tasca de concienciació és constant per part del professorat i, a més, tots els cursos s'organitzen cicles de xarrades a càrrec d'experts de la Policia Local (departament URCE de Borriana) i també de la Guàrdia Civil per a tractar temes com les addiccions al mòbil, els ciberassetjament i els problemes legals d'un ús incorrecte de les xarxes socials, imatges, etc.

La inversió realitzada per l'institut els últims cursos és també bona mostra d'aquesta realitat, ja que la pràctica totalitat de l'aulari té dotació de projector, ordinador fixe, equip de so i pantalla, així com connexió a internet, amb la finalitat d'afavorir la integració de les TIC en l'educació i en el dia a dia de l'aula.

També s'ha fet un important esforç per adquirir portàtils i carros per al seu transport per a l'aulari de projectes, així com en potenciar la xarxa wifi del centre amb l'objectiu de que el treball cooperatiu es pugui realitzar amb el suport d'equips informàtics i connexió a internet.

En aquest sentit, l'alumnat té una important responsabilitat i el compromís de fer un bon ús de les TIC en tot moment i, de fet, han de ser competents per a gestionar les seues claus, no deixar sessions obertes, etc.

Per altra banda, el centre manté activa una pàgina de Moodle (Aula Virtual) amb la suficient capacitat per atendre a tot els seus grups d'alumnat i professorat, plataforma que ha demostrat la seua utilitat durant el confinament a causa del coronavirus del curs 2019-2020 i que continua operativa com a eina didàctica i de suport per a la docència.

5.11. La innovació educativa

L'IES Jaume I ha apostat per la innovació educativa des de fa molts cursos i, especialment, a partir de l'impuls decidit a les noves metodologies integradores com l'ABP i l'ApS, implantades el curs 2017-2018. Aquesta realitat

es veu reforçada per les tècniques cooperatives (es practica l'aprenentatge cooperatiu i el treball en equip) i col·laboratives (actuacions impulsades per diferents comissions del centre, de forma transversal) que intenten augmentar la motivació per aprendre, plantejar reptes i generen un escenari propici per a millorar els resultats acadèmics.

El centre es presenta tots els cursos a diferents convocatòries innovadores, com els PIIE (projectes d'Innovació i Investigació Educativa) i els PEAFS (Projectes d'Esport, Activitat Física i Salut), amb la qual cosa disposa sempre de diferents activitats i actuacions relacionades amb la innovació. Actualment, a banda del tradicional projecte esportiu i de promoció d'hàbits saludables que fomenta practiques esportives específiques (busseig, vela, tir amb arc, kaiac-polo, cicloturisme, senderisme, etc.), comptem amb dos PIIE en desenvolupament: el primer dóna suport, recursos i impuls a tota l'esctura ABP del centre sota el títol 'Els projectes del Jaume'; el segon, en canvi, aposta per una temàtica molt més concreta sota el títol 'Matemàtiques manipulatives'.

Per altra part, el treball per projectes i el caràcter innovador d'alguns docents i moltes de les comissions del centre permet treballar de forma innovadora i/o alternativa en el marc d'assignatures, projectes i en altres actuacions educatives formals i informals, com ara les celebracions de dies especials, els festivals de Nadal i Falles, etc. A l'entrada de l'IES es poden vore els resultats d'algunes d'eixes actuacions innovadores en una pantalla de grans dimensions que serveix d'escaparat per mostrar actuacions musicals, pel·lícules rodades per alumnat, interpretacions teatrals, etc.

Respecte a la investigació educativa, un grup de treball de docents està desenvolupant un projecte de recerca relacionat amb l'avaluació educativa amb la finalitat de descobrir si el canvi metodològic i organitzatiu del centre està resultant realment positiu o no. Aquesta investigació compta amb el suport i l'aval de la Universitat Jaume I, la Universitat de València, el CEFIRE Castelló i, finalment, també ha estat validat per la conselleria d'Educació.

5.12. L'orientació educativa, acadèmica i professional

Tal com es determina al Decret 104/2018, l'orientació educativa, acadèmica i professional:

- a) És un dret de l'alumnat que està present al llarg de tota l'escolaritat.
- b) Forma part de l'acció educativa i de la funció docent, per la qual cosa ha d'implicar la participació de tot el professorat, dels òrgans dels centres educatius, de l'alumnat, de les seues famílies, dels agents i dels recursos de l'entorn.
- c) Preveu accions que van des de l'assessorament i la prevenció fins a la detecció de les barreres i els aspectes afavoridors de la inclusió i la intervenció especialitzada.
- d) Ha de contribuir a dinamitzar els centres educatius i promoure canvis en el context, a fi de facilitar el progrés educatiu de tot l'alumnat.
- e) S'estructura i s'organitza en diferents nivells d'actuació, en què els professionals treballen de manera coordinada, en col·laboració i de forma complementària.
- f) Té un caràcter continu, que fa necessària la coordinació sistematitzada entre els diferents serveis especialitzats dependents de l'Administració educativa, les tutores i els tutors de les diferents etapes educatives i

altres agents, formals i no formals, a fi d'assegurar una coherència i una línia comuna d'intervenció.

- g) Ha de garantir l'aprenentatge al llarg de la vida, comprendre tot el procés educatiu i possibilitar el trànsit adequat entre els diversos ensenyaments, així com entre aquests i el món laboral.
- h) S'estructura i s'organitza en l'acció tutorial, la intervenció especialitzada de caràcter psicopedagògic i l'assessorament específic proporcionat al professorat, a l'alumnat i a les seues famílies o representats legals.
- i) Els diferents nivells en què s'estructura i organitza l'orientació educativa es complementen i s'interrelacionen, per la qual cosa es potenciarà el diàleg igualitari i la col·laboració i coordinació entre aquests.
- j) Ha de ser proactiva, transversal i oberta al context.
- k) Ha d'afavorir el procés d'evolució dels centres cap a un model inclusiu, la dinamització pedagògica, la qualitat i la innovació educativa.

El departament d'Orientació Acadèmica i Professional (DO) té un protagonisme fonamental en aquesta tasca, essencial a totes les etapes educatives, ja que és l'òrgan en el qual s'articulen les funcions d'orientació i tutoria, així com una oferta curricular adaptada i diversificada.

Moltes d'aquestes actuacions són dirigides mitjançant el PAT i el POAP i canalitzades en les reunions setmanals de coordinació de tutoria i amb l'equip directiu, que serveixen per a gestionar la gran part del funcionament i les relacions entre el DO, l'equip directiu i els equips docents.

Cal recordar que entre les seues funcions, el DO dedica una especial atenció a:

a) Assessorar i col·laborar amb els òrgans de govern, de coordinació didàctica i de participació dels centres educatius en l'àmbit de les seues competències en:

1. El procés d'identificació de barreres a la inclusió en el context escolar, familiar i social en cadascun dels nivells de resposta a la inclusió.
2. La planificació, desenvolupament i avaluació d'actuacions i programes preventius que contribueixen a eliminar les barreres a la inclusió identificades i afavorir l'accés, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat del centre.
3. La personalització de l'accessibilitat d'entorns i materials didàctics i curriculars i l'organització amb criteris inclusivius dels recursos i suports amb l'objectiu d'assegurar l'accés de tot l'alumnat a les experiències comunes.
4. La prevenció i detecció primerenca de dificultats d'aprenentatge i l'organització i seguiment de les mesures curriculars ordinàries i extraordinàries que contribueixen l'assoliment dels aprenentatges i el desenvolupament de les competències clau de tot l'alumnat del centre.
5. La prevenció i detecció primerenca de situacions de desigualtat o desavantatge i l'organització i seguiment de les mesures de resposta que faciliten la participació i el desenvolupament del sentit de pertinença al centre i al grup classe de tot l'alumnat que contribueixen a superar i compensar les situacions i circumstàncies que les produeixen.

b) Formar part de l'equip de transició dels centres educatius i participar en la planificació, desenvolupament i avaluació dels processos de transició entre etapes i modalitats d'escolarització i inserció laboral.

- c) Participar en l'àmbit de les seues competències en l'avaluació sociopsicopedagògica d'acord amb la normativa establida a l'efecte i col·laborar amb els equips educatius en l'elaboració, desenvolupament, seguiment i avaluació dels plans d'actuació personalitzats.
- d) Donar suport en l'àmbit de les seues competències i d'acord amb la normativa establida a l'efecte a l'alumnat que ho requerisca mitjançant un acompanyament que enfortisca el seu ajust personal, el sentit de pertinença al centre i al seu grup classe i les expectatives i possibilitats en l'assoliment dels aprenentatges.
- e) Informar en l'àmbit de les seues competències les mares, pares o representants legals de l'alumnat sobre l'organització i els resultats de les mesures de resposta desenvolupades amb les seues filles i fills i orientar i donar suport a la seua col·laboració.
- f) Transmetre, d'acord amb la normativa vigent, la informació educativa de l'alumnat entre les diferents estructures de l'orientació educativa i professional, així com d'altres serveis públics de l'Administració local, autonòmica o estatal.
- g) Col·laborar en l'organització i desenvolupament d'accions i projectes formatius, de sensibilització i d'innovació o d'investigació dirigides al professorat, les famílies i l'entorn comunitari amb l'objectiu d'implementar la cultura i els valors de l'educació inclusiva en les pràctiques educatives i evitar l'exclusió escolar i social i l'abandonament escolar, en col·laboració amb els centres de formació del professorat i altres entitats autoritzades.
- h) Coordinar accions conjuntes i intervencions amb els recursos educatius, culturals, sanitaris i socials externs.
- i) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

6. Projecte curricular

El projecte curricular del centre és una adaptació de la normativa autonòmica (currículum oficial de l'ESO i el Batxillerat) i reflecteix l'ideari, objectius i personalitat de l'IES Jaume I. Per eixa raó, una de les línies bàsiques del nostre currículum és el treball de les competències clau.

L'adaptació central realitzada a toda l'ESO ha estat la selecció de continguts i la concreció de les competències vinculades, amb indicació del teòric procés d'assoliment i progrés. En aquest sentit, podem parlar de dos eixos d'actuació:

1. horitzontal, que marca l'evolució i distribució dels continguts durant tots els cursos, amb la pauta de continguts a treballar, objectius, metodologies aplicades, etc.
2. vertical, que marca l'evolució d'aplicació, treball i domini de les competències bàsiques, amb la conseqüent plasmació en la maduració de l'alumnat.

Per altra banda, en compliment de les directrius de la legislació i del decret del currículum, l'aposta per les metodologies actives ha provocat una progressiva reducció dels llibres de text en moltes assignatures, que són substituïts per material didàctic de creació pròpia. De la mateixa manera, els butlletins de notes dels cursos que treballen ABP són personalitzats, ja que tenen un informe individualitzat que contempla indicacions concretes del nivell

d'assoliment dels objectius i les competències, així com valoracions personals i recomanacions.

7. Indicadors d'èxit: avaluació del PEC

L'IES Jaume I atorga una importància fonamental a l'avaluació del procés ensenyament/aprenentatge de la comunitat educativa (no només aprenen els alumnes i ensenyen els docents), a la recerca educativa dels resultats i, en conseqüència, dedica especial atenció a fixar indicadors d'èxit que mesuren el grau d'assoliment dels objectius del PEC.

La pràctica dels últims cursos, des de que el canvi organitzatiu va fer possible introduir la metodologia de transformació integral (ABP, aprenentatge cooperatiu, ApS, docència compartida, doble tutoria, aplicació del DUA, etc.) ens ha permet seleccionar els següents indicadors relacionats amb els objectius:

Indicador	Objectiu 1 Millora la inclusió?	Objectiu 2 Millora la convivència?	Objectiu 3 Milloren les competències?
1	% absentisme	Parts (lleus - greus)	Grau d'assoliment
2	% abandonament escolar	Expedients disciplinaris	Comparació de qualificacions
3	Derivacions a programes específics	Participants TEI	Avaluació de productes finals (projectes)
4	Aplicació qüestionari DUA	Volum i resultat de les mediacions	Procés de millora de l'alumnat
5	Observació de casos concrets (novinguts, NESE)	Anàlisi de conflictivitat (incidències i tipus)	Capacitat de correcció, reflexió i autocrítica

L'aplicació dels indicadors d'èxit permet fer un estudi quantitatiu que es completarà i complementarà amb un estudi qualitatiu basat en enquestes (alumnat, professorat, membres de la CIC, participants al TEI), entrevistes, una observació pautada i la valoració dels principals agents educatius (mediadors, orientadores, coordinació d'ESO, equip directiu, delegats d'alumnat, etc.).

Per altra banda, un grup de treball consolidat a l'IES continua avaluant el procés de millora i el progrés del treball per projectes, especialment des d'un vessant competencial (competència global, competència matemàtica, competència lingüística), amb la finalitat d'obtenir una valoració objectiva dels resultats del canvi metodològic que ha provocat, des del curs 2017-2018, que tota l'ESO tinga ABP en major o menor mesura (inversió en temps setmanal).

Aquest procés avaluador, inicialment desenvolupat amb l'Índex per a la inclusió (DUA) i avalat per la Universitat de València, la Universitat Jaume I i el CEFIRE Castelló, ha donat un pas endavant i ara utilitza els qüestionaris PISA

amb l'ajuda i supervisió de la CEICE i el INEE (Instituto Nacional de Evaluación Educativa). Fins ara tot és un procés experimental, però amb la vocació de dissenyar un model avaluatiu vàlid.

8. Altres plans i projectes desenvolupats pel centre

8.1 Actuacions de personal extern

El centre, en el seu compromís per la formació integral de l'alumnat com a ciutadans, amb tots els drets, deures i obligacions que això comporta, planteja tots els cursos una sèrie de xarrades formatives que complementen el currículum oficial.

Aquestes actuacions poden variar en funció dels cursos –sempre es poden afegir noves- però són més o menys fixes:

1. Programa de la Policia Local de Borriana i l'ajuntament de Borriana:
 - a. Prevenció de les addiccions i les drogodependències
 - b. Prevenció del ciberassejament. Ús correcte de les xarxes socials
 - c. Mobilitat personal urbana (ús de bicicletes, patinets, etc.)
 - d. Prevenció de la violència de gènere
2. Programa de l'Institut de la Dona
 - a. Prevenció de la violència de gènere
3. Programa de la Generalitat Valenciana: Aula ciclista
4. Programa intern: Cultura en Femení. Xarrades de dones sobre la igualtat
5. Programa de l'ajuntament de Borriana de prevenció de la violència de gènere i treball per la igualtat. Xarrades sobre ciberpornografia i el seu impacte en la població adolescent

A més, també s'estableix coordinació amb altres organismes externs al centre, com són els Serveis Socials Municipals, Salut Pública i el Servei Psicopedagògic Escolar de zona, per tal de dur a terme actuacions conjuntes que afavorisquen el benestar de tot l'alumnat i garantitzen una resposta educativa basada en els principis d'equitat i inclusió.

8.2 Actuacions, programes, projectes i comissions internes

L'IES Jaume I organitza les seues activitats per projectes i comissions amb la finalitat de ser més efectiu, abordar la seua internacionalització i complir les normes o recomanacions de la conselleria d'Educació, el ministeri d'Educació i el Fons Social Europeu de la Unió Europea. A continuació mostrem una relació dels programes actius per al curs 2020-2021.

8.2.1. Programa TEI (Tutoria entre iguals)

Amb sis cursos en funcionament, aquest programa consisteix en la tutorització d'alumnat de 3r ESO a alumnat nouvingut de 1r ESO. El professorat participant organitza parelles (alumne/a de 3r-alumne/a de 1r) amb objectius molt concrets:

- millorar la convivència al centre i el benestar emocional de l'alumnat,
- acompanyar al nou alumnat durant tot el curs i, especialment, els primers mesos,
- empoderar l'alumnat nouvingut,
- previndre l'assetjament.

L'alumnat, que participa de forma totalment voluntària, es compromet a participar a les activitats programades en les hores de tutoria compartides de 1r

i 3r, a trobar-se una vegada a la setmana al pati i a saludar-se sempre que es troben pel centre.

8.2.2. Projectes Erasmus

En 2017 es va encetar la internacionalització del centre amb un primer projecte Erasmus KA219. La coordinació la va assumir França amb Lituània, Polònia, Sicília i l'IES Jaume I. El projecte tenia a vore amb emprenedoria i l'alumnat havia de crear una miniempresa.

En 2019 es va aconseguir el segon Erasmus KA229 que actualment està en progrés amb Romania com a coordinador, Turquia, Croàcia i l'IES Jaume I. La temàtica són les maneres de motivar l'alumnat i reduir l'absentisme.

En el curs 2019-2020 s'ha aconseguit un altre KA229 amb França com a coordinador, Turquia, Bèlgica, Itàlia, Estonia i l'IES Jaume I. El tema gira al voltant de noves metodologies a l'aula.

Per últim, en el present curs s'ha aconseguit un KA101 (mobilitat de professorat) per a dos cursos (2020-2022).

El centre també participa al Portfolio Europeu de les Llengües i, a més, dins dels seus projectes d'internacionalització organitza intercanvis d'alumnat i professorat amb centres de Nyborg (Dinamarca), dues ciutats d'Alemanya i també està previst fer dos més amb centres de Praga i un Liceu Francés. Amb aquestes accions fomentem les competències lingüística i global d'alumnat i professorat.

8.2.3. Comissió d'Igualtat i Convivència

La Comissió d'Igualtat i Convivència (CIC) té com a objectiu primordial la promoció de la igualtat, la coeducació, la diversitat sexual, de gènere i familiar, la convivència, la prevenció dels conflictes i la gestió o la resolució pacífica d'aquests, i para especial atenció a la violència de gènere, la igualtat entre els sexes i en la diversitat i la no discriminació.

La CIC de l'IES Jaume I és mixta i està formada per alumnat i professorat del centre que hi participa de manera voluntària amb l'objectiu de treballar per la bona convivència i que el nostre alumnat es trobe segur i feliç al centre. És un espai on ensenyem el bon tracte, que estimar i cuidar està íntimament lligat amb l'èxit personal i acadèmic. A més, totes aquestes experiències de convivència positiva que viu el nostre alumnat CIC al centre formaran part del seu procés d'aprenentatge vital en el futur.

Per aquest motiu convidem a totes les famílies i a tota la comunitat educativa a formar part de la comissió en la mesura que els siga possible. En breu es publicarà al web del centre un formulari per a que pugau apuntar-vos i formar part de la comissió.

Tanmateix, hi haurà un apartat a la pàgina web el centre amb informació i recursos sobre diferents temes tractats per la comissió d'Igualtat.

8.2.4 Comissió de sostenibilitat

Aquesta comissió vetla per aconseguir un centre cada vegada més net, més ecològic i més sostenible impulsant diferents actuacions, com ara el reciclatge (instal·lació de contenidors i elaboració d'un programa de recollida selectiva de residus) i mantenint l'hort ecològic.

La intenció de l'IES Jaume I és ser un centre sostenible perquè estem compromesos en la conscienciació i actuació responsable del nostre alumnat davant del canvi climàtic, tant des dels projectes (ABP) com des de la Comissió de sostenibilitat, que treballa per constituir el consell ambiental del centre.

El Jaume I és membre de la XARXA DE CENTRES PER LA SOSTENIBILITAT DE LA COMUNITAT VALENCIANA i, per tant, està associat a EsenRED o Xarxa Estatal de Centres Educatius Sostenibles. En els pròxims cursos volem donar un impuls definitiu a la comissió, fer divulgació de les actuacions i implicar el major nombre possible de famílies, personal de neteja i administració, professorat i alumnat.

8.2.5 Projectes (ABP o Aprenentatge basat en projectes)

Dins d'un pla de renovació metodològica i reestructuració organitzativa del centre encetat el curs 2017-2018, l'IES Jaume I treballa per projectes des d'aquest curs 2020-2021 a tota l'ESO. Això vol dir que tot l'alumnat cursa l'assignatura Projectes, que utilitza metodologies actives per aconseguir aprenentatges significatius i millorar l'assoliment de competències. Altres estratègies utilitzades són l'aprenentatge cooperatiu, l'aprenentatge servei, la docència compartida (dos professors/es a l'aula) i la doble tutoria.

El treball de coordinació i planificació, en el que col·laboren activament més de 35 membres del professorat, està dirigit per dues professores que actuen com coordinadores.

8.2.6 Pla d'actuació per la millora (PAM)

Aquest pla és trascendental perquè suposa aconseguir recursos addicionals per a la pràctica totalitat de línies estratègiques del centre i, en realitat, és un complement del PEC i de la resta de plans i programes dissenyats per a millorar la qualitat del procés ensenyament/aprenentatge. El pla contempla tota una sèrie d'actuacions que busquen millorar alguns aspectes quotidians del centre, com ara:

- convivència i programa TEI,
- treball d'idiomes amb recolzament al programa Erasmus,
- ajuda a nouvinguts,
- taller de matemàtiques manipulatives i tertúlies literàries,
- mesures de suport inclusiu en les assignatures instrumentals,
- programa Ambaixadors per a facilitar el pla de transició amb les escoles adscrites al Jaume I,
- suport a la comissió de sostenibilitat,
- suport a programes específics com PR4 i PMAR,
- col·laboració amb les actuacions d'ApS,
- recolzament a la cotutoria, i
- foment de la participació en el procés d'avaluació del PEC.

8.3. Actuacions de les famílies

L'IES Jaume I té un AMPA molt dinàmica i amb voluntat de treballar des de l'IES i amb l'IES i les famílies per a consolidar unes relacions dins de la comunitat educativa. La coordinació amb l'equip directiu del centre és absoluta en benefici de tot l'alumnat, les famílies i els docents. L'AMPA té un canal de Telegram (AMPA IES JAUME I) i també una adreça de correu electrònic de contacte: ampaiesjaumeiborriana@gmail.com

Per un altra banda, hem de destacar que des del curs 2017 que vam encetar el nou model organitzatiu, la implicació de les famílies ha augmentat considerablement ja que en els diferents projectes que l'alumnat porta a terme la visita de les famílies ha estat "d'obligat compliment" (en moments de pandèmia no ha estat possible i el professorat de projectes ha preparat vídeos per a enviar per Ítaca a les famílies. De fet també han pogut participar en alguns projectes en els quals han aportat els seus coneixements i habilitats com ara fent un taller d'abelles o bé cosint.

Tanmateix participen en la formació de Coeducacentres, programa que implementa diversos eixos i accions del Pla director de coeducació d'Educació i es centra, de manera especial, en la formació permanent del professorat i en la funció dels centres educatius respecte a la coeducació. La seua missió és promoure els valors de la cultura de la pau i de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i traslladar la perspectiva de gènere als continguts, el llenguatge, els espais i els materials pedagògics.